

Boazodoallošiehtadus 01.07.2016 – 30.06.2017

Guovvamánu 26.b. 1993 boazoealáhusa válđošiehtadusa mielde, lea Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta ja Norgga Boazosápmelaččaid Riikkasearvi šiehtadallan čuovvovaš boazodoallošiehtadusa 2016/2017 doaibmajahká, gustovaš suoidnemánu 1.b.2016 rájes gitta geassemánu 30.beivái 2017.

1 2016/2017 šiehtadusjagi ekonomalaš rámma

1.1 Juolludeamit stáhtabušehta bokte

Šiehtadallanbealálaččat leat šiehtadallan ahte 2016/2017 Boazodoallošiehtadusa rámma lea 114,5 milj. kruvnnu.

1.2 Hattit

2016/2017 njuovvanáigodahkii ii mearriduvvo bohccobirgui gilohaddi.

2 Boazodoallošiehtadusa juolludeamit č uvvot kaleandarjagi

Dán jagi šiehtadallamat gusket 2017 bušehttajahká. Juolludeamit biddjojuvvojit stáhtabušehtti dábálaš vugiin Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta (EBD) Prop. 1 S (2016-2017) bokte. Stuuradiggeproposišuvdna boazodoallošiehtadusa birra ovddiduvvo meannudeapmái nu movt dábálaččat gidđat. Proposišuvdna sisttisoallá bušehta mearrádusárvalusa, ja 2016 poasttaid gaskasaš odđasisjuogadanárvalusa. Eaktuduvvo ahte Stuuradiggi proposišuvdna meannudeamis addá fápmudusa Eanandoallo- ja biebmodepartementii čadahit daid doaibmajagiid mat leat šiehtaduvvon boazodoallošiehtadusas, ja mat leat čadnojuvvon 2017 juolludemiide.

3 Ovdánahttin- ja investerendoaimmat

Šiehtadusjahká 2016/2017 juolluduvvo 31,6 milj. kruvnnu Boazodoalu Ovdánahttinfondii (BOF:i).

Foandda ekonomalaš dili dihte mearriduvvo ahte BOF lohpadusrámma lea seamma go juolludanrámma.

Šiehtadallanbealálaččat leat bidjan vuodđun ahte BOF stivra galgá doaimmahit fámustis juolludanrámma vuodul, ja ahte stivra mearrit plána movt geavahit ruđaid mat eai leat várrejuvvon erenoamáš doaimmaide, dainna ulbmilin ahte čuovvot ja doarjut boazodoallopoltihkalaš mihttomeriid.

Boazodoalu Ovdánahttinfondii várrejuvvojit čuovvovaš juolludeamit:

- 1,45 milj. kruvnnu riidoeastadandoaimmaide
- 5,50 milj. kruvnnu boazodoallošiehtadusa oassin Ovdánahttinprográmmii – ahtanuššan ja árvoráhkadeapmi eanandoalus

- 2,00 milj. kruvnnu boazodoalu fágareiveortnegii
- 4,00 milj. kruvnnu márkandoaimbajuide
- 3,20 milj. kruvnnu boazosuodimiidda
- 0,25 milj. kruvnnu oahpahus- ja fuolahusvuodot bálvalusaide
- 0,60 milj. kruvnnu odđa klassifiserenvuogádaga doibmii
- 1,0 milj. kruvnnu čorget boares boazoáiddiid jna.
- 0,5 milj. kruvnnu boazodoallofágalaš searvan regionála hálddašeapmái
- 1,5 milj. kruvnnu NBR organisašuvnna ovddideapmái

Ekonomalaš doarjja sáhtta maid juolluduvvot eará doaimbajuide:

- doarjja jos lihkohisvuodain massá bohccuid,
- boazodoallorusttegiidda, nu go gárddiide ja njuovvanrusttegiidda,
- doaimbajuide mat ovddidit dásseárvvu ja nissonolbmuid saji boazodoalus,
- buhtadit duodaštuvvon goluid go servet gurssaide/lassioahpussii ja sullasaš doaimmaide boazodolliid várás,
- sihkkarastit boazodoalu guohtunvuogitvuodaid, nu go doarjja orohagaid bargui sihkkarastimis boazodoalu eatnamiid,
- strukturdoaimbajuide orohagain go dárbbášuvvojit doaimbajut boazologu heiveheami ja resurssageavaheami oktavuodas,
- eará fágalaš doaimbajut mat ovddidit boazodoalu, nu go bagadallandoaimmaide, gursadoaimmaide, guohtunguorahallamiidda, plánadoaimmaide ja nállašuhhtimii,
- ovddidit liigealáhusaide ja áigumušaid main lea dábálaš kultuvrralaš mearkkašupmi boazodolliide,
- doarjja doaimbajuide boazodoalus dálkkádatrivdademiid geažil,
- eará praktihkalaš doaimbajuide boazodoalus, nu go bohccuid fievrreapmái,
- lágidit 1-2 beaivásaš gealbudahttin gurssaid/lassioahppu,
- dutkan- ja máhtolašvuoda gaskkusteapmi,
- várremánáidgárddit.

4 Gollogeahpideaddji ja njuolggodoarjagat

74,2 milj. kruvnnu juolluduvvo šiehtadusjáhkaí 2016/2017 iešguđetge njuolggodoarjagiidda.

4.1 Orohatdoarjja

Orohatdoarjja galgá láchčcit orohagaide ja boazoserviide ekonomalaš vuodu hálddašit ovddasvástádusaset ja doaimmaideaset go galget ovdánahttit ealáhusa guoddevašvuoda guvlui. Dat mearkkaša ea.ea. dásseidit ja heivehit boazologu guohtumiid ektui, sihkkarastit boazodoalu eatnamiid, buoridit gánnihahttivuoda, ja fuolahit heahttegearggusvuoda.

10,4 milj. kruvnnu várrejuvvo orohatdoarjjaortnegii.

4.2 Doarjja siidaosiide ja boazoservviide

Mearriduvvo njuolggadus ahte doarjja ii máksojuvvo bohccobierggu ovddas mii njuovjuvvo ja vuvdojuvvo olggobealde Norgga riikkarájá. Njuolggadusas sáhtta spiehkastit jos njuovvan čadahuvvo ortnega ektui mii guoská eanandoallobuktagiid muohkadeapmái olgoriikkas.

Jos juolludeapmi iešguđet ortnegiidda mielddisbuktá ahte juolluduvvo eanet ruhta go mii lea várrejuvvo, de galget šiehtadallit deaivvadit ja gávdat ruđaid boazodoallošiehtadusa rámmajuolludeami siskkobealde.

Čuovvovaš várrejumit leat dahkkon doarjagiidda mat gusket siidaosiide ja boazoservviide:

a) Buvttadanbálkkašupmi:

Buvttadanbálkkašumi ulbmil lea bálkkašit árjjaid, buvttadeami ja bohccobiergovuovdima ealáhusas. Buvttadanbálkkašumi ulbmil lea maid árvvosmahttit ja čalmmustahttit daid doaimmaid mat čadahuvvojit lassin daid bargguid mat čadahuvvojit ealu luhtte.

Divatgeatnegas biergovuovdin ja eará divatgeatnegas boazoealáhustienas biddjo vuodđun buvttadanbálkkašumi meroštallamii. Divatkeantes tienas ja ealihanbohccuid vuovdin eai biddjo vuodđun buvttadanbálkkašumi meroštallamii.

Buvttadanbálkkašupmi meroštallojuvvo bohccogorut hatti ektui. Dat mearkkaša ahte fievrridan- ja njuovvangolut eai galgga válđojuvvot mielde bálkkašumi meroštallamis.

Gustojeaddji máksomearit ja njuolggadusat joatkašuvvet.

29,5 milj. kruvnnu várrejuvvo buvttadanbálkkašumi ortnegii.

b) Miessenjuovvandoarjja

Ulbmil miessenjuovvandoarjagiin lea movttiidahttit njuovvat eanet misiid, mii lea maid resursaekonomalaččat gánnáhahti. Miessenjuovvan váikkuha maid dasa ahte dálveguohtumat sestojuvvojit ja massimat maid geahpeduvvojit dálvit. Miessenjuovvan mielddisbuktá ahte buvttadeapmi buoriduvvo dan sivas go miesit šaddet eanet go rávis bohccot.

Movttiidahttin dihte njuovvat eanet misiid, de lasihuvvo miessenjuovvandoarjja 475 kruvdnui juohke miesi ovddas.

Gustovaš njuolggadusat joatkašuvvet.

26,6 milj. kruvnnu várrejuvvo miessenjuovvandoarjjaortnegii.

c) Erenoamáš doaibmadoarjja nuoraide

Ulbmil erenoamáš doaibmadoarjagiin nuoraid várás lea doarjut siidaosiidjodiheddjiid vuollel 30 jagi, geat leat áiddo álggahan ja huksemin doaluset.

Gustovaš máksomearit ja njuolggadusat bissot rievddakeahtta.

1,4 milj. kruvnnu várrejuvvo erenoamáš doaibmadoarjjaortnegii nuoraid várás

d) Náittosguoimmi- ja ovttasorrulasáhus:

Ulbmil náittosguoimmi- ja ovttasorrulasáhusortnegiin lea doarjut bearašboazodoalu.

Gustovaš máksomearit ja njuolggadusat bissot rievddatkeahtta.

e) Álggahandoarjja

Álggahandoarjaga ulbmil lea doarjut boazodolliid vuollel 35 jagi, geat leat álggahan sierra doalu. Seammás galgá doarjja movttiidahttit čadahit struktunnuppástusaid go siidaoasit fievrriduvvojit nuoraide vuollel 35 jagi.

Gustovaš máksomearit ja njuolggadusat bissot rievddatkeahtta.

1,9 milj. kruvnnu várrejuvvo álggahandoarjjaortnegii.

4.3 Eará doarjagat

Geasehandoarjja:

Šiehtadallanbealálaččat leat šiehtadan viiddidit geasehandoarjjaortnega dainna lágiin ahte doarjja galgá maid movttiidahttit eanet njuovvat ovdal go eallu boahdá čakča- ja dálveorohakkii, ja buoridit bohccobierggu gilvonávccaid.

Viiddiduvvon geasehandoarjjaortnega dáfus leat šiehtadallanbealálaččat ovttaoaivilis rievdadit máksomeriid ja njuolggadusaid 2,5 milj. kruvnnu sturrosaš rámma siskkobealde. Ođđa njuolggadusat galget mearriduvvot Boazodoallošiehtadusa 2016/2017 njuolggadusaid dohkkeheami oktavuodas.

Njuovvojuvvon bohccuid raporteren:

Njuovvojuvvon bohccuid raporterema láhkaásahusa mielde sáhttet sii geat njuvvet bohccuid ohcat doarjaga go galget čadahit ahkemearridemiid mat gáibiduvvojit.

Boazodoallošiehtadusas 2016/2017 várrejuvvo 300.000 kruvnnu ekonomalaš doarjjan njuovahagaide čadahit ahkemearridemiid mat gáibiduvvojit.

5 Č álgoortnegat

Boazodoallošiehtadusas 2016/2017 juolluduvvo oktiibuot 2,6 milj. kruvnnu čálgoortnegiidda boazodoalus.

5.1 Árrapenšuvdna boazodoalus

Dálá máksomearit ja njuolggadusat joatkašuvvet.

2016/2017 Boazodoallošiehtadusas várrejuvvo 1,0 milj. kruvnnu árrapenšuvdnaortnegii boazodoalus.

5.2 Sadjásašortnet áhpehisvuod a/riegádeami oktavuod as

Njuolggadusat ja máksomearit sadjásašortnegii áhpehisvuoda/riegádeami oktavuodas joatkašuvvet. Doarjja galgá nannet boazodoallonissonolbmuid dili. Doarjjaortnega bálkáhuvvon veahkkái áhpehisvuoda ja riegádeami oktavuodas hálddaša Eanandoalldirektoráhtta.

Sadjásašortnegii áhpehisvuoda/riegádeami oktavuodas várrejuvvo 1,0 milj. kruvnnu Boazodoallošiehtadusas 2016/2017.

5.3 Eará č álgoortnegat

Gustovaš njuolggadusat ja várrejumit buohcanruđaid ortnegiid dáfus joatkašuvvet.

Kollektiiva máksámuš boazodoallošiehtadusa bokte buohcanruhtaortnegii gokčá liigemávssu lassánan buohcanruđaide, go buohcanruđaid máksomearri lassána 65 proseanttas 100 prosentii tienasvuodu ektui jos lea buohcci badjel 16 beaivvi. Riegádahttinruhta lea dasto maiddá 100 proseantta tienasvuodu ektui. Juolludeapmi meroštallojuvvo daid boazoeaiggádiid oppalaš ealáhustietnasa mielde geat leat mielde ortnegis. Ruđat sirdojuvvojit Álbmotodjui.

Boazodoallošiehtadusa 2016/2017 bokte várrejuvvo 0,6 milj. kruvnnu buohcanruhtaortnegii.

6 Organisašuvdnadoarjja

Juolludeapmi organisašuvdnadoarjagii lea 6,1 milj. kruvnnu, mas 200.000 kruvdnu várrejuvvo DBS-doaimmaide boazodoalus.

Doarjja máksojuvvo jahkenjealjádasaid mielde mañimuš jahkeraportta, mañimuš jagi dárkkistuvvon rehketdoalu, ja 2017 bušeahta ja plánaid vuodul. Kontingentatietnasat ja vejolaš doarjagat/gollobuhtadusat/tietnasat eará ásašusain/departemeanttain galget čilgejuvot sihke rehketdoalus ja bušeahtas.

7 Importaortnegat

Tuollovuodustuvvon importasuodji galgá, daid rámmaid siskkobealde mat geatnegahttet Norgga WTO-soahpamuša mielde, doaimmahuvvot nu ahte dat sihkkarastet boazodollui govttolaš suoji olgoriikkabuktagiid importta vuostá.

Eanandoalldirektoráhtta sáhtta mearridit eriid bohccobirgui ja/dahje eallibohccuide mat galget njuvvojuvvot ja maid sáhttet olgoriikkas buktit geahpiduvvon tuolluin manjil go leat šiehtadallan bohccobierggu Márkanlávdegottiin ja bohccobiergomárkaniin muđui. Jos Márkanlávdegoddi ja biergomárkansuorgi rávvejit importeret bohccobierggu olgoriikkas, de eaktuda Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta ahte Eanandoalldirektoráhtta váldá oktavuoda departemeanttain.

8 Njuolggadusat

Boazodoalu ovdánahttinfoandda njuolggadusaid ja ortnegiid mat namuhuvvojit 4. čuoggá vuolde, mearrida Eanandoallo- ja biebmodepartemeanta ovttasráđiid Norgga Boazosápmelaččaid Riikkaserviin.

Oslo, guovvamánu 16.beaivvi 2016

Ellinor Marita Jåma

Anne Marie Glosli

Miellddus:

Šiehtadusa rámma juogadeapmi iešguđetge poasttaid mielde (milj. kruvnnu):

Poasta	Namahus	Boazodoallošiehtadus 2015/2016	Árvalus šiehtadussii 2016/2017	Erohus gaskal 2015/2016 ja 2016/2017
51	Boazodoalu ovdánahttininfoanda	35,6	31,6	-4,0
72	Organisašuvdnadoarjja	6,1	6,1	-
75	Njuolggodoarjagat	68,7	74,2	5,5
79	Čálgoortnegat	2,6	2,6	-
	Supmi	113,0	114,5	1,5

Čilgehus postii 51: Ovdánahttin- ja investerendoaibmabijut (milj. kruvnnu):

Ulbmil	Šiehtadusa 2015/2016 juolludanrámma	Šiehtadusa 2016/2017 juolludanrámma
Riidoeastadandoaimmat	1,45	1,45
Ovdánahttinprográmma	8,20	5,50
Fágareiveortnet	2,00	2,00
Márkandoaibmabijut	3,00	4,00
Boazosuvdin	5,30	3,20
Oahpahus- ja fuolahusvuđot bálvalusat	1,00	0,25
Ođđa klassifiserenvuogádaga doaibma	0,60	0,60
Čorget boares boazoáiddiid jna.	-	1,00
Boazodoallofágalaš searvan regionála hálddašeapmái	0,50	0,50
NBR organisašuvnna ovddideapmái	-	1,5
BOF stivrra hálddašeapmái	14,05	11,60
Supmi	35,60	31,60

Čilgehus postii 75: Gollogeahpedeaddji ja njuolggodoarjagat (milj. kruvnnu):

Namahus	Šiehtadus 2015/2016	Šiehtadus 2016/2017
Orohatdoarjja	10,3	10,4
Buvttadanbálkkašupmi	31,3	29,5
Miessenjuovvandoarjja	18,0	26,6
Erenoamáš doaibmadoarjja nuoraide	1,8	1,4
Álggahandoarjja	2,2	1,9
Náittosguoibmelasáhus	1,8	1,6
Geasehandoarjja	3,0	2,5

Doarjja bohccuid raporteremii	0,3	0,3
Supmi	68,7	74,2